Contributed by Guy Van Sinoy
vrijdag, 04 juli 2008 - Last Updated dinsdag, 01 juli 2008

Van 5 tot 18 mei vonden in de bedrijven de sociale verkiezingen plaats. Het resultaat ervan verschilt slechts in licht mate van het resultaat van de sociale verkiezingen van 2004. En nochtans, als je de verklaringen van de verschillende syndicale leidingen doorneemt, lijkt het wel alsof iedereen gewonnen heeft.

De voorzitter van het ACV, Luc Cortebeek, verwoordt het alsvolgt: “In de sociale geschiedenis van ons land slaagde geen enkele vakbond er ooit in om méér madaten binnen te rijven dan het ACV in 2008. Het gaat om 16.000 mandaten in de comités voor veiligheid en bescherming op het werk en 11.400 mandaten in ondernemingsraden.” ABVV-voorzitter Rudy De Leeuw van zijn kant laat weten dat zijn vakbond “zowel qua stemmen als qua zetels in ondernemingsraden en comités voor veiligheid en bescherming op het werk vooruitgang heeft geboekt.” En dan kon Jan Vercamst, de voorzitter van de ACLVB natuurlijk niet achterblijven: “Voor het eerst eindigt de liberale vakbond met een globaal resultaat van boven de tien procent.”

Deze unanieme overwinningsbulletins tonen natuurlijk vooral aan dat je met statistieken alle kanten opkunt, al naargelang je stemmen, zetels of percentages met elkaar gaat vergelijken. Het staat in ieder geval als een paal boven water dat het ACV veruit de grootste vakbond blijft, zowel op het vlak van stemmen en zetels als op het vlak van aangesloten leden. Maar dat is niet meteen een verrassing. De christelijke vakbond groeit al enkele decennia en is op die manier veruit de grootste vakbond geworden. Dat heeft zowel met de afname van de industrie in Walllonië als met de bloei van de kapitalistische economie in Vlaanderen te maken. Mocht het ACV plots niet langer de grootste vakbond zijn geweest, dan zou er sprake zijn van een echte electorale aardverschuiving. En die zou er enkel maar kunnen komen tegen de achtergrond van een belangrijke sociale strijdbeweging, waarbij het ACV het dan zou laten afweten. De laatste grote sociale beweging blijft de strijd tegen het generatiepact (oktober 2006). Toen hebben de leidingen van ACV en ABVV de handen in elkaar geslaan om de beweging te doen stoppen, vanaf het moment dat ze mogelijk de vorm kon aannemen van een algemene staking die wel eens bedreigend kon worden voor de paarse regering.

Het moet wel gezegd dat het ABVV voor het eerst sinds lang erin geslaagd is om haar gestage achteruitgang een halt toe te roepen. Meer nog. De socialistische vakbond gaat lichtjes vooruit

vooral in de non-profitsector, een sector met nochtans vele hospitalen en rusthuizen in handen van Caritas Catolica, waar het ACV meestal een verpletterend overwicht heeft.

Hebben de werkende mensen gewonnen ?

Los van deze overwinningskreten vanuit de syndicale hoofdkwartieren, kan je de vraag stellen of de echte conclusie van deze sociale verkiezingen niet beter zou luiden dat de werkende mensen ook verloren hebben. Enerzijds de werknemers van kleine en middelgrote ondernemingen (KMO’s) die eens te meer uitgesloten werden van de sociale verkiezingen, ondermeer doordat Unizo zich zo sterk blijft verzetten tegen elke syndicale vertegenwoordiging in KMO’s. Maar anderzijds ook de massa van de werkende mensen die wel hebben kunnen stemmen maar die enkel bitter hebben kunnen vaststellen dat hun belangrijkste bekommernis van de jongste maanden, met name de koopkracht, helemaal afwezig was in de verkiezingsprogramma’s van de vakbonden. Met de forse stijging van de energieprijzen en de prijzen van voedingsproducten werd duidelijk dat de gezondheidsindex niet op een correcte wijze de stijging van de levenkosten volgt. Daarmee hadden de vakbonden met deze sociale verkiezingen eigenlijk een gouden kans in handen om een aantal eisen naar voor te schuiven (loonsverhogingen, verlaging van de BTW op basisgoederen etc) om deze prijsontsporingen te compenseren. Maar daarvoor zou het natuurlijk nodig zijn dat de syndicale leidingen komaf zouden maken met de consensus met het patronaat rond de loonnorm, die in het leven geroepen werd om “competitief met de buurlanden” te blijven.
Of hebben de patroons misschien gewonnen?

Herinner je de vele werkonderbrekengen en stakingen van begin dit jaar in tal van Vlaamse bedrijven. De werknemers eistten premies om de stijgende levenskost de baas te kunnen. Al deze acties startten spontaan op vanuit de basis en kwamen er dus ondanks eerder dan dankzij de syndicale leidingen. Conclusie: deze sociale verkiezingen vormen een gemiste kans voor de strijd voor onze koopkracht. Op dit punt kunnen de patroons misschien nog een zegebulletin toevoegen aan dat van de syndicale leidingen: “Ook wij hebben de sociale verkiezingen gewonnen”.